

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ»**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-методичної (експертної) ради
Донецького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
№ 3 від 21 червня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора департаменту
освіти і науки Донецької обласної
державної адміністрації

№ 312/163- від 05.09.2019 20 р.
19-04

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку**

«АНГЛІЙСЬКА МОВА»

Основний рівень

1 рік навчання

Автор: Піскурська Г. В. – керівник секції «Англійська мова» КПНЗ «ДОМАНУМ», к. пед. н., доцент кафедри мовної підготовки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Рецензенти:

Кабанець М. М. – завідувач кафедри мовної підготовки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», к. пед. н., доцент

Золотарьова О. В. – доцент кафедри мовної підготовки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», к. пед. н.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
комунального позашкільного навчального
закладу «Донецька обласна Мала академія
наук учнівської молоді»

Від 24.05.2019 № 2

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дослідження в сучасному стрімко змінному світі розглядається не тільки як вузькоспеціальна діяльність науковців, але і як невід'ємна частина будь-якої діяльності, як стиль сучасної людини. У зв'язку з цим, актуальним стає формування дослідницької компетентності в учнів, тобто умінь самостійно одержувати нові знання, збирати необхідну інформацію, умінь висувати гіпотези, робити висновки.

Головною метою роботи секції є самостійні наукові дослідження у вигляді доповідей, тез, наукових статей, участь у роботі науково-практичних конференцій за фахом і конкурсах наукових робіт від секційного рівня до всеукраїнського або міжнародного.

Програма спрямована на поглиблене вивчення теорії мови, залучення школярів до пошукової, науково-дослідницьку роботу, творчий розвиток учнів, професійне самовизначення. Вона створена на основі діяльнісного, пошукового підходів, орієнтованих на активне, самостійне отримання знань.

Мета програми – формування дослідницької компетентності особистості учня в процесі поглибленого вивчення англійської мови і науково-дослідної роботи в галузі мовознавства.

Основними завданнями програми є:

- навчити основам методології дослідницької діяльності;
- розвивати навички роботи з різними джерелами інформації;
- вдосконалити уміння проведення та оформлення дослідницької роботи; підготовки доповіді і презентації, виступу перед аудиторією;
- створити сприятливі умови для учнів застосувати свої знання і здібності в навчальній і позаурочній діяльності;
- розширити науковий кругозір учнів;
- формувати уміння ставити перед собою проблему, порівнювати і вибирати інформаційний матеріал;
- навчити перекладу знань, умінь і навичок, одержаних при вивченні предметів на рівень дослідницької діяльності;

- навчити учнів усвідомлювати значення і результат знань, здобутих дослідницьким шляхом;
- розширити кругозір учнів;
- поглибити знання учнів з англійської мови;
- навчити учнів алгоритмам виконання, написання та захисту дослідницької роботи.

Програма орієнтована на учнів 9-10 класів та передбачає навчання дітей в групах основного рівня протягом одного року. Програма розрахована на 216 годин на рік.

Курс навчання включає теоретичні основи по двох аспектах: 1) **основи наукового дослідження**, метою якого є формування уявлення слухачів секції про специфіку науки, як особливої форми віддзеркалення світу і діяльності людини і напрацювання вмінь і навичок наукового лінгвістичного дослідження та курсу; 2) **поглиблене вивчення профільної дисципліни (англійська мова)**, де основною метою курсу є формування лінгвістичної компетенції слухачів у контексті специфічних проблем англійської граматики, лексики, синтаксису та особливостей письмового спілкування.

У процесі навчання слухачі знайомляться з основними лінгвістичними проблемами і історією розвитку мовознавства, особливостями наукового підходу до аналізу іншомовного тексту, вивчають основні напрями наукової діяльності в області лінгвістики, виконують практичні завдання, що формують в них навички наукового дослідження (складання анотацій, планів, бібліографій, виявлення актуальності теми, формування структури наукової статті тощо).

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва розділу	Кількість годин					
	Теор.	Практ.	Консультації	Самост. робота	Інд. робота	Усього
Вступ	1	-	-	-	-	1
Розділ 1. Основи наукових досліджень	10	15	5	21	10	61
Розділ 2. Граматичні явища англійської мови	14	18	10	10	10	62
Розділ 3. Лексичний склад англійської мови	6	6	10	10	10	42
Розділ 4. Письмова компетентність	10	10	10	10	10	50
Разом:	41	49	35	51	40	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Поняття про науку. Наукова діяльність. Дослідницька діяльність.

Розділ 1. Основи наукових досліджень (61 год.)

1.1. Методи роботи з першоджерелами (16 год): конспектування, реферування, цитування, анотування, переклад на іншу мову, укладання списку першоджерел.

1.2. Основні поняття наукового дослідження (15 год): факт, положення, поняття, гіпотеза, метод, мета, висновки.

1.3. Науково-дослідницька робота як процес (15 год): вибір і аргументація актуальності теми, постановка мети і конкретних завдань дослідження, вибір методів дослідження і формулювання висновків.

1.4. Методика роботи з написання наукової статті і доповіді (15 год).

Розділ 2. Граматичні явища англійської мови (62 год.)

2. 1. Система граматичних часів англійської мови (8 год.)

Present tenses (Present Simple, Present Continuous, Present Perfect), Narrative Tenses: Past Simple, Past continuous, Past Perfect Tenses Граматичні структури на позначення майбутнього часу в англійській мові (Expressing future in English: Present Continuous, Future Simple, to be going to, present Simple)

Теоретична частина. Загальні правила побудови та вживання часів на позначення різних аспектів теперішнього, минулого та майбутнього часів в англійській мові. Правила узгодження граматичних часів.

Практична частина. Порівняння граматичних часів Present Perfect vs Past Simple Tenses, Present Perfect vs Present Perfect Continuous.

Виконання тренувальних вправ на розрізнення вживання граматичних структур.

2. 2. Прикметник та прислівник в англійській мові (6 год.)
Adjectives & Adverbs

Теоретична частина. Основні правила побудови прикметників та прислівників, ступені порівняння.

Практична частина. Виконання тренувальних вправ.

2. 3. Модальні дієслова в англійській мові (8 год.)
Can, could, must, have to, should, may, might

Теоретична частина. Загальні правила вживання модальних дієслів в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних граматичних вправ.

2. 4. Умовні речення різних типів в англійській мові (8 год.)
Conditionals. Wishes. Unreal past

Теоретична частина. Загальні правила побудови та вживання граматичних структур на позначення умовного способу в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних граматичних вправ.

2. 5. Непряма мова (8 год.)
Reported Speech: Statements, Questions, Requests/ Orders

Теоретична частина. Загальні правила перебудови речень з прямої мови в непряму в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних вправ.

2. 6. Активний та пасивний стан (8 год.)

Active and Passive Voices

Теоретична частина. Загальні правила побудови та вживання граматичних структур на позначення пасивного стану в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних вправ.

2. 7. Безособові форми дієслова (8 год.)

The Infinitive & Gerund

Теоретична частина. Основні правила вживання безособових форм дієслова в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних вправ на вживання та розрізнення безособових форм дієслова.

2. 8. Артикль в англійській мові (8 год.)

The Indefinite & Definite Articles

Теоретична частина. Основні правила вживання означеного та неозначеного артиклів в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних вправ.

Розділ 3. Лексичний склад англійської мови (42 год.)

3. 1. Словотвір в англійській мові (14 год.)

Word-building

Теоретична частина. Основні правила побудови різних частин мови.

Практична частина. Виконання тренувальних лексичних вправ.

3. 2. Дієприкметник (14 год.)

Participles I, II

Теоретична частина. Загальні правила побудови та вживання дієприкметників в англійській мові.

Практична частина. Виконання тренувальних лексико-граматичних вправ.

3. 3. Фразові дієслова (14 год.)

Теоретична частина. Phrasal Verbs to look, to run, to take, to get, to put, to hold, to go

Практична частина. Відпрацювання вживання фразових дієслів в окремих реченнях і зв'язному мовленні

Розділ 4. Письмова компетентність (50 год.)

4. 1. Синтаксис. Складносурядні та складнопідрядні речення (14 год.)

Теоретична частина. Структура та побудова речень з підрядними обставини, означення.

Практична частина. Виконання тренувальних вправ.

4. 2. Написання відгуків на фільм, книгу, виставу, телепрограму (12 год.)

Теоретична частина. Опрацювання структури та правил оформлення відгуків в англійській мові

Практична частина. Написання відгуків на фільм, книгу, виставу, телепрограму.

4. 3. Написання твору-роздуму, твору-опису (12 год.)

Теоретична частина. Опрацювання структури та правил оформлення творів в англійській мові.

Практична частина. Написання твору-роздуму, твору-опису.

4. 4. Написання офіційного листа та неофіційного листа другу (12 год.)

Теоретична частина. Опрацювання структури та правил оформлення листів в англійській мові (лист роботодавцю, лист-резюме, оголошення).

Практична частина. Написання офіційного листа та неофіційного листа другу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Слухачі мають знати:

- мету та завдання науки, структуру та методи пізнання, види мислення, етапи пізнавального інтересу, основні поняття дослідницької діяльності;

- структуру наукових робіт, вимоги до їх оформлення;
- систему граматичних часів англійської мови, правила їх побудови та вживання, форми дієслова, типи умовних речень, правила вживання артиклів, правила узгодження у непрякій мові;
- лексичний склад англійської мови, правильну побудову та вживання дієприкметників, способи словотвору, найпоширеніші фразові дієслова англійської мови;
- різні види офіційного та неофіційного листування, творів англійської мови, правила їх побудови та оформлення, правила узгодження часів в складнопідрядних реченнях.

Слухачі мають вміти:

- формулювати мету пошуку, досліджу, висувати власні гіпотези для розв'язання поставленої проблеми, робити умовиводи на підставі індуктивних та дедуктивних міркувань;
- формулювати мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, оформлювати результати науково-дослідницької та пошукової діяльності відповідно до вимог;
- самостійно організовувати процес одержання необхідних знань, навичок, вмінь шляхом самостійних занять, працювати з науковою та довідниковою літературою, складати бібліографію, розробляти схеми, класифікації, таблиці;
- розрізняти, будувати та адекватно вживати граматичні часи, різні форми дієслова, умовні речення, пасивний стан, непряму мову;
- будувати різні частини мови засобами словотворення, будувати та адекватно вживати дієприкметники;
- писати офіційні та неофіційні листи, різні види творів, будувати складнопідрядні речення.

Слухачі мають набути досвід:

- генералізації знань, роботи з теоретичним матеріалом та науковими джерелами;
- проведення та узагальнення власної науково-дослідницької роботи;
- виконання тренувальних граматичних вправ різних видів;
- виконання тренувальних лексичних вправ різних видів;
- роботи з аутентичною офіційною та неофіційною літературою, написання різних видів творів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М. : Аркти, 2003. – 192 с.
2. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе / И. А. Зимняя. – М. : Просвещение, 1991. – 220 с.
3. Китайгородская Г. А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам / Г. А. Китайгородская. – М. : Изд-во МГУ, 1986. – 100 с.
4. Князян М. О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: теорія і практика / М. О. Князян. – Ізмаїл : Сміл, 2006. – 244 с.
5. Ніколаєва С. Ю. / Сучасні технології навчання іншомовного спілкування / С. Ю. Ніколаєва, Г. А. Гринюк, Т. І. Олійник. – К., 1997. – 96 с.
6. Ніколаєва С. Ю. Тестові завдання з англійської мови / С. Ю. Ніколаєва, Г. С. Бадаянц. – К. : Освіта, 1998. – 216 с.
7. Celce-Murcia M. Techniques and Resources in Teaching Grammar / M. Celce-Murcia, Sh. Hilles. – Oxford : Oxford Univ. Press, 1988. – 189 p.
8. Chaudron C. Second Language Classrooms / C. Chaudron. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1988. – 221 p.
9. Dubin F. Course design: Developing Programs and Materials for Language Learning / F. Dubin, E. Olshtain. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1991. – 194 p.
10. Gullette C. C. Hints on Teaching Vocabulary / C. C. Gullette, L. C. Keathing,

C. P. Viens // Reader in Methods of Teaching English. – M., 1983. – P. 27 – 29.

11. Hadley A. O. Teaching Language in Context / A. O. Hadley. – Boston : Heinle and Heinle Publishers, 1993. – 532 p.

12. Hughes A. Testing for Language Teachers / A. Hughes. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1992. – 172 p.

13. Larsen-Freeman D. Techniques and Principles in Language Teaching / D. Larsen-Freeman. – Oxford : Oxford Univ. Press, 1986. – 142 p.

14. Littlewood W. Communicative Language Teaching / W. Littlewood. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1991. – 108 p.

15. Littlewood W. Communicative Language Teaching / W. Littlewood. – Boston : Heinle